

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเข้าสู่ยุคสารสนเทศ จากเดิมที่เราสื่อสารโดยการฟังภาษาและตัวหนังสือเป็นหลัก มาเป็นการสื่อสารด้วยภาษาอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีประสิทธิภาพในการประมวลผล ปัจจุบันจึงมีการกำหนดให้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ใช้เป็นพยานหลักฐานได้ในการพิจารณาคดี นอกจากพยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคล และพยานนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้แล้วในส่วนการจัดประเภทพยานหลักฐานนั้น ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แม้จะมีลักษณะเป็นพยานเอกสารและพยานวัตถุ แต่ก็มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากพยานเอกสารและพยานวัตถุทั่วไปในการนำสืบ จึงต้องมีวิธีการพิเศษ โดยเฉพาะการยอมรับให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งจะมีความเหมาะสมมากกว่าเมื่อจัดข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานอีกประเภทหนึ่ง ทั้งนี้ ข้อที่ต้องพิจารณาต่อมาก็คือ จะต้องมีการนำสืบและหลักในการรับฟังอย่างไร และจะนำบทตัดพยานได้แก่ หลักการรับฟังพยานหลักฐานที่ดีที่สุด และหลักการรับฟังพยานบอกเล่า มาใช้ด้วยหรือไม่กรณีของวิธีการนำสืบนั้น ควรกำหนดให้ผู้กล่าวอ้างต้องดำเนินการเหมือนกันกับพยานหลักฐานประเภทอื่น คือต้องยื่นบัญชีระบุนพยานที่เกี่ยวข้อง (Chain of Custody) มีลายเซ็นผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น คนรับเครื่อง คนอนุญาต วันและเวลา มีการส่งสำเนาพยานหลักฐานที่จะอ้างอิงให้แก่คู่ความอีกฝ่าย

การรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีหลักกฎหมายสำคัญ 3 ประการใช้ในการพิจารณาพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์นั้น สามารถยืนยันความแท้จริง(Authentication) ได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ ความแท้จริงของเอกสารประกอบด้วย

- 1) เนื้อหาของเอกสารไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลง
- 2) ข้อมูลในเอกสารเป็นไปตามเจตนาที่แท้จริงของผู้สร้างเอกสารนั้น ทั้งนี้ไม่ว่าผู้สร้างเอกสารจะเป็นมนุษย์ หรือคอมพิวเตอร์

3) ข้อมูลพิเศษในเอกสาร อันได้แก่ วันเดือนปีที่ถูกสร้าง นั้นถูกต้อง¹

ในปัจจุบันศาลไทย ได้ให้การยอมรับและรับฟังพยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์ ดังเช่นในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7264/2542 ซึ่งวางหลักว่า พยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์สามารถรับฟังได้ ซึ่งอาจรับฟังได้ในฐานะที่เป็นพยานเอกสารในกรณีที่มีการพิมพ์ แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มานำเสนอ ซึ่งในแนวทางการรับฟังพยานหลักฐานชนิดนี้ของศาลนั้นจะต้องปรากฏว่าระบบการบันทึกการสร้าง การเก็บรักษา และการเรียกข้อมูล หรือการใช้งานของคอมพิวเตอร์นั้นเป็นปกติเช่นที่เคยทำมา ไม่มีสิ่งผิดปกติหรือบิดเบือนที่น่าเชื่อถือเป็นข้อมูลที่ถูกต้องได้ ดังนั้น ปัญหาในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่ามิใช่สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินคดีหรือการค้นหาคำความจริงแล้ว การใช้พยานเอกสารข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นสามารถอ้างอิงเป็นพยานหลักฐานต่อศาล ตาม พ.ร.บ. ศาลจะไม่ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลนั้นเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์แต่ข้อมูลดังกล่าวจะมีความน่าเชื่อถือรับฟังในเนื้อหาสาระได้หรือไม่ นั้น เป็นดุลยพินิจของศาลซึ่งเป็นผู้รับฟังข้อมูลในการชี้แจงนำพยานเอง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477 ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายหลักในที่ทำให้คำนิยามถึงพยานหลักฐานในแบบต่างๆ ซึ่งได้บัญญัติถึง พยานเอกสาร ไว้ว่าต้องเป็นเอกสารต้นฉบับเท่านั้นที่สามารถอ้างอิงเป็นพยานหลักฐานได้ ยกเว้นเสียแต่ต้นฉบับนั้นได้สูญหายหรือถูกทำลายไปให้อ้างสำเนาที่มีการรับรองว่าถูกต้องหรือพยานบุคคลที่รู้ข้อความพยานหลักฐานได้ และด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2554 ได้รับรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้มีสถานะเทียบเท่ากับพยานเอกสาร โดยบัญญัติไว้ว่า ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐาน ในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด เพียงเพราะว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น เมื่อระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งได้รับสถานะที่สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้แล้วนั้น ระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เหล่านั้นจึงสมควรได้รับความคุ้มครองเพื่อความมั่นคงปลอดภัย ในการติดต่อสื่อสารและความถูกต้องแท้จริงของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าพยานหลักฐานเหล่านี้มิได้ถูกสร้างโดยบุคคล หากแต่เป็นหลักฐานที่เกิดขึ้นจากระบบคอมพิวเตอร์ที่ถูกใช้ในการกระทำความผิด ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ขึ้น ที่ซึ่งได้บัญญัติถึงรูปแบบการกระทำความผิดในแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และระบบคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะ เพื่อลดช่องว่างทางกฎหมายที่อาจนำมาซึ่งเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดหลุดรอดไปได้

¹ http://www.orionforensics.com/w_th_page/digitalevidence_th.php

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่าประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ และการรับฟังพยานหลักฐานประเภทดังกล่าวมากขึ้น แต่จากข้อเท็จจริงในทางคดีพบว่า พยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ และการรับฟังพยานหลักฐานประเภทดังกล่าว ยังคงเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เห็นได้จาก กรณีในคดีนายสุรศักดิ์ในความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ซึ่งศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง เพราะเห็นว่าพยานหลักฐานที่ปรากฏในคอมพิวเตอร์ของจำเลย เนื่องจากตรวจไม่พบประวัติการใช้อีเมลล์ และเฟซบุ๊กดังกล่าวจากเครื่องคอมพิวเตอร์ของจำเลยในวันที่โพสต์ข้อความ รหัสต้นฉบับที่พบในคอมพิวเตอร์ของกลางไม่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่จัดเก็บข้อมูลปกติ และไม่ได้เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต แต่เกิดจากการทำขึ้นแล้วนำไปวางในเครื่องคอมพิวเตอร์ของกลาง และคอมพิวเตอร์ของกลางยังถูกเปิดหลังจากที่จำเลยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวและยึดคอมพิวเตอร์ จึงทำให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจพิสูจน์คอมพิวเตอร์มีข้อบกพร่องและกระทบต่อความน่าเชื่อถือ

หรือคดีนายสงครามถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ส่งอีเมลล์ไปยังบุคคลที่สาม ซึ่งมีเนื้อหาว่า ผู้บริหารระดับสูงเรียกนายสงครามไปพบและแจ้งให้ยุติการเข้าร่วมกิจกรรมของสหภาพ และผู้บริหารยังได้สาปแช่งบุตรชายนายสงครามซึ่งกำลังป่วยอยู่ให้ตายไป หลังอีเมลล์ดังกล่าวถูกเผยแพร่ออกไป ผู้บริหารจึงฟ้องนายสงครามในข้อหาหมิ่นประมาทและนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยคดีนี้ศาลได้พิพากษายกฟ้อง โดยศาลระบุว่า ข้อเท็จจริงจากทางนำสืบ โจทก์ได้ความเพียงว่า จำเลยเป็นผู้จัดทำหนังสือร้องทุกข์ขึ้นเพื่อร้องทุกข์ไปยังนายศิรินทร์ ชูธรรมสถิตย์ กรรมการผู้จัดการบริษัทไทยอินคัส เตรีลแก๊ส จำกัด มหาชน โดยโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานใดมานำสืบให้เห็นว่า ผู้ที่ส่งอีเมลล์ซึ่งมีหนังสือร้องทุกข์ของจำเลยแนบไปกับไฟล์ข้อมูลผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ให้แก่พนักงานบริษัทและบุคคลอื่นนั้นคือจำเลย คดีไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าโจทก์ได้ตรวจสอบไปยังผู้ให้บริการอีเมลล์และผู้ให้บริการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ถึงแหล่งที่มาของอีเมลล์ของ Window live.com ว่าเป็นของจำเลยหรือไม่ และอีเมลล์ดังกล่าวถูกส่งมาจากคอมพิวเตอร์ของผู้ใด เพื่อยืนยันว่าผู้ส่งอีเมลล์คือจำเลยแม้คดีได้ความว่าจำเลยระบุในหนังสือร้องทุกข์ฉบับดังกล่าวว่าสำเนาเรียนสหภาพแรงงานและบุคคลต่างๆ ก็ตาม แต่พฤติการณ์เพียงเท่านี้ยังไม่อาจบ่งชี้ได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่า จำเลยเป็นผู้ส่งอีเมลล์ดังกล่าวเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ จะอาศัยเพียงข้อเท็จจริงที่จำเลยเป็นผู้จัดทำหนังสือร้องทุกข์มาคาดคะเนหรือสันนิษฐานเอาว่าจำเลยเป็นผู้กระทำผิด นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลอันเป็นเท็จหาได้ไม่ ประกอบกับจำเลยให้การปฏิเสธมาตลอด พยานหลักฐานโจทก์ไม่มีน้ำหนักพอให้รับฟังหรือลงโทษจำเลย พิพากษายกฟ้อง

เห็นได้ว่าเพียงแค่หนึ่งตัวอย่างคดี จากสถิติจำนวนคดีความ ตั้งแต่ 2550 – ธ.ค. 2554 (4 ปี 6 เดือน นับจากประกาศใช้พ.ร.บ.คอมฯ) มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 325 คดี แยกเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับระบบ

หรือ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์โดยแท้ 62 คดี คดีเกี่ยวกับเนื้อหาที่โหดร้ายซึ่งเป็นข้อความหมิ่นประมาทต่างๆ รวม 215คดี² พบว่ามีการนำเสนอและรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ตลอดทั้งสำนวนคดี อีกทั้ง ประเด็นที่สำคัญคือการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน และการใช้ดุลยพินิจของผู้พิพากษาตามข้อกำหนดของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ การที่ศาลไม่นำข้อพิสูจน์ของจำเลยในข้อที่ 3 และ 4 เข้าประกอบการวินิจฉัย แต่กลับมุ่งพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานนั้น ซึ่ง กรณีจึงจำต้อง ศึกษากระบวนการ แนวความคิดที่จะเข้ามาอธิบาย สนับสนุนการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานของศาลไทย รวมทั้ง แนวความคิดและทางปฏิบัติของต่างประเทศในกรณีดังกล่าว เพื่อจะได้มีการนำเสนอข้อปรับปรุงในด้านกฎหมายว่าด้วยการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในคดีหมิ่นประมาทตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อให้ทราบถึง หลักเกณฑ์ กระบวนการ แนวความคิด ตลอดจนทฤษฎีในการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

1.2.2 เพื่อเสนอปัญหาและความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นและอาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในคดีความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของศาล รวมทั้งแนวทางในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับข้อบกพร่องเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในชั้นศาล

1.2.3 วิเคราะห์ปัญหาจากตัวบทและแนวทางปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในคดี ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

1.3 สมมุติฐาน

การรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐาน ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 นั้น จำต้องมีหลักการรับฟัง การชั่งน้ำหนักของข้อมูลที่รับฟัง การพิจารณาถึงแหล่งที่มาซึ่งข้อมูล ที่เพียงพอ ถูกต้องแท้จริง จึงจะสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนของพยานหลักฐานได้

² สาวตรี สุขศรี/ ศิริพล กุศลศิลป์วุฒิ/อรพิน ชัยยังพัฒนา, อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ : งานวิจัยหัวข้อ ผลกระทบจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และนโยบายของรัฐกับสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น, 2555,

1.4 นิยามศัพท์

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อมูลดิบ หรือข้อเท็จจริงต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อาจเป็นข้อมูลที่แทนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ ที่แทนปริมาณหรือการกระทำต่างๆ ซึ่งยังไม่ผ่านการกลั่นกรองหรือประมวลผล อาจอยู่ในรูปของตัวเลข ตัวอักษร ข้อความ ภาพ และเสียง เป็นต้น คุณสมบัติของข้อมูลที่ติดจะต้องมีความถูกต้องเชื่อถือได้ ทันต่อความต้องการใช้งาน ตรงตามความต้องการใช้งาน มีปริมาณกะทัดรัด และสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้

อิเล็กทรอนิกส์ “หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่างๆ

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์คือ เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข เสียง ภาพ หรือรูปแบบอื่นใดที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธี การใด ๆ ที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่นวิธีการแลกเปลี่ยน เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของ ตัวอักษร ตัวเลข เสียง ภาพ หรือรูปแบบอื่นใดที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธี การใด ๆ ทางอิเล็กทรอนิกส์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรเลข โทรศัพท์ หรือโทรสาร³

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ตามคำนิยาม ของพระราชบัญญัติ ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 นั้น มาตรา 4 ระบุว่า

“อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่างๆ เช่นว่านั้น

“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ธุรกรรมที่กระทำขึ้น โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

“ข้อความ” หมายความว่า เรื่องราว หรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบ ของตัวอักษร ตัวเลข เสียง ภาพ หรือรูปแบบอื่นใดที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ

³ กิตติพันธ์ อุไรรัมย์, คอมพิวเตอร์และการสื่อสาร, DDD420.blogspot.com

“ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ข้อความที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรเลข โทรพิมพ์ หรือโทรสาร

ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตามคำนิยาม ของพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 นั้น มาตรา 3 ระบุว่า

“ระบบคอมพิวเตอร์” หมายความว่า อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ

“ข้อมูลคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1.5.1 เพื่อให้รู้และเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ กระบวนการ แนวความคิด ตลอดจนทฤษฎีในการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

1.5.2 เพื่อทราบปัญหาและความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นและอาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในคดีความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของศาล รวมทั้งแนวทางในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับข้อบกพร่องเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในชั้นศาล

1.5.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในคดีความผิดฐานหมิ่นประมาท และในการแก้ไขกฎหมาย

1.6 ระเบียบวิธีวิจัย

6.1.1 แผนดำเนินการงานศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำ การศึกษาและดำ เนินการค้นคว้าวิจัยแบบเอกสาร (Documentary Research) กล่าวคือ เก็บรวบรวม ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นพยานหลักฐานทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในรูปของหนังสือบทความ บทบัญญัติของกฎหมาย และคำพิพากษาคดีที่เกี่ยวข้อง นำมาศึกษาแนวความคิดอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการเข้าฟังกระบวนการพิจารณาจริงในเรื่องนี้ด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการค้นคว้าวิจัย

6.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ ตำรา วิชาการ งานวิจัย เอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ บทความ ที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นพยานหลักฐาน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

6.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญตามขอบเขตและเนื้อหา โดยเฉพาะปัญหาและอุปสรรคในการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นพยานหลักฐาน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

6.1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะกรณี การรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐาน ในคดีหมิ่นประมาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved